

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

SCIENTIFIC WORKS
OF INTERREGIONAL ACADEMY
OF PERSONNEL MANAGEMENT

POLITICAL SCIENCES AND PUBLIC MANAGEMENT

Випуск 3 (79), 2025

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Редакційна колегія

Семенець-Орлова І. А., кандидат політичних наук, доктор наук з державного управління, професор, директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, Міжрегіональна Академія управління персоналом (головний редактор)

Дакал А. В., доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного адміністрування, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Жовнірчик Я. Ф., доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Національний авіаційний університет

Козирська А., доктор політичних наук, професор, керівник кафедри соціальної і культурної безпеки факультету наук про політику і безпеку, Університет Миколая Коперника у Торуні, Польща

Ковач В. О., доктор наук з державного управління, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу проблем фізичного захисту об'єктів критичної інфраструктури центру інформаційно-аналітичного та технічного забезпечення моніторингу об'єктів атомної енергетики, НАН України

Кондратенко О. Ю., доктор політичних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу теоретичних та прикладних проблем політології, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України

Копанчук В. О., доктор наук з державного управління, доцент кафедри кримінального права та процесу, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Кульгінський Є. А., доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри стоматології, Київський міжнародний університет

Лясота Л. І., кандидат політичних наук, доцент, член Соціологічної асоціації України

Монолатій І. С., доктор політичних наук, професор кафедри політології, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Орел М. Г., доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного адміністрування, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Пашина Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології та міжнародних відносин, Маріупольський державний університет

Радченко О. О., кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного адміністрування, Міжрегіональна Академія управління персоналом

Твердохліб О. С., доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління у сфері цивільного захисту, Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Толуб'як В. С., доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри менеджменту та публічного управління, Західноукраїнський національний університет

Шмаленко Ю. І., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри соціології, Національний університет «Одеська юридична академія»

Яровой Т. С., доктор державного управління, доцент, Заклад вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Katarzyna Radzik-Maruszak, dr hab, profesor, Fac Polit Sci & Journalism, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin (Lublin, Poland)

Marek Pietraś, Professor, Dr. habilitated, Dyrektor Instytutu Nauk o Polityce i Administracji, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Poland)

Затверджено Вченою радою

Міжрегіональної Академії управління персоналом 19 листопада 2025 (протокол № 10)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1173 від 11.04.2024 року (Ідентифікатор медіа R30-03894).

Суб'єкт у сфері друкованих медіа – Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (вул. Фрометівська, буд. 2, м. Київ, 03039, iarp@iarp.edu.ua, тел. (044) 490-95-00).

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська, німецька, французька.

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») відповідно до Наказу МОН України № 320 від 07 квітня 2022 року (додаток 2) зі спеціальностей С2 – Політологія; D4 – Публічне управління та адміністрування.

Видання індексується Google Scholar

DOI: 10.32689/2523-4625-2025-3(79)

Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління. 2025. Вип. 3(79). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 92 с.

Публікуються статті науковців, які досліджують актуальні проблеми розвитку політики та публічного управління. Для науковців, викладачів, студентів та всіх, кого цікавить розвиток політичної науки та публічного управління в Україні.

ЗМІСТ

Данило ІЛЮШЕНКО

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....5

Євген ВЕРГЕЛЮК

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ТА ГРОМАДЯНСЬКА УЧАСТЬ В УКРАЇНІ:
ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ У ВІЙНІ ДО РОЛІ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ
ТА ЗМІЦНЕННІ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ.....10

Руслан ДЕМЧИШАК

РАШИЗМ І ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕЯ:
АНТАГОНІЗМ ЦІННОСТЕЙ ТА АСИМЕТРІЯ НАРАТИВІВ..... 20

Михайло ДУБЕЛЬ

ПРОТИДІЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЗАГРОЗАМ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА
ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ: КЕЙС ВИБОРІВ РУМУНІЇ 2024 РОКУ..... 26

Юрій КИРИЧЕНКО, Тетяна СЕРГІЄНКО, Олександр КУРТА

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА РОЛЬ МЕДІА
У ФОРМУВАННІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУСПІЛЬСТВА..... 34

Сергій КОВТУН

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА І ДЕМОКРАТИЧНА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН:
ВИКЛИКИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....41

Валентин КОЛЄЧКІН

ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ДОСТУПНІСТЬ ПОСЛУГ У ГРОМАДАХ:
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПОДОЛАННЯ ЦИФРОВОЇ НЕРІВНОСТІ.....50

Катерина КОСТОВСЬКА

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ
ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ПРАВОМІРНОСТІ НАКЛАДЕННЯ
ДИСЦИПЛІНАРНОГО СТЯГНЕННЯ..... 54

Ігор РУДЬ

МОРСЬКА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ:
ПРИНЦИПИ, ЗАГРОЗИ І МАЙБУТНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ..... 60

Олександр СТРИЖАК

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ..... 66

Дмитро СУХИЙ

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ВЕКТОРИ УКРАЇНИ 2022–2025 РОКІВ:
ІНСТИТУЦІЙНІ ЗСУВИ ТА КЕРОВАНА РЕЗИЛІЄНТНІСТЬ..... 75

Євгеній Таран

РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....79

Володимир УТВЕНКО

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ
У СПРИЯННІ ІНТЕГРАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ
У ПІДКОНКОНТРОЛЬНІ УКРАЇНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ86

УДК 35:004.738.5(477)

DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-3\(79\)-7](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-3(79)-7)

Валентин КОЛЕЧКІН

аспірант, ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»,

v.kolechkin@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5679-6656

ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ДОСТУПНІСТЬ ПОСЛУГ У ГРОМАДАХ: ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПОДОЛАННЯ ЦИФРОВОЇ НЕРІВНОСТІ

У запропонованій роботі теоретично обґрунтовано та практично описано комплекс державних політик і інструментів, що скорочують цифрову нерівність у громадах України під час війни та відбудови. Мета – виробити узгоджену архітектуру регулювання, яка поєднує мережеву доступність, інституційну доступність е-послуг і розвиток цифрових компетентностей населення із гармонізацією до права ЄС. Методологія – міждисциплінарний підхід на перетині публічної політики, права та економіки мереж; аналіз законодавства України («Про електронні комунікації», «Про адміністративні послуги», «Про електронну ідентифікацію та довірчі послуги»), підзаконних актів щодо універсальної послуги, оглядів НРЕК/Мінцифри, кодексу електронних комунікацій ЄС і майбутнього Акта ЄС про гігабітову інфраструктуру; статистика та галузеві звіти; кейс-аналіз національного роумінгу, субвенцій на інтернет у селах, розвитку платформи «Дія» і впровадження стандартів вебдоступності. Наукова новизна – запропоновано гібридну модель «доступ–послуга–компетентність» для громад; доведено ключову роль інституту універсальної послуги з фіксованим широкосмуговим доступом не менше 30 Мбіт/с як бази для безбар'єрного доступу до державних е-послуг; сформуовано набір вимірюваних індикаторів місцевої політики електронної доступності. Висновки – політика має інтегрувати: (1) доступ до мереж (універсальна послуга, полегшення розгортання мереж «гігабітної готовності», резервні канали); (2) інституційну доступність е-послуг за ДСТУ ISO/IEC 40500 та ДСТУ EN 301 549 із багатоканальністю й офлайн-дублюванням для вразливих груп; (3) програми цифрових навичок і довіри; (4) поступову інтеграцію до простору роумінгу ЄС «як удома». Отримані результати підтверджують ефективність поєднання ринкових стимулів, стандартів доступності та інвестицій у компетентності для подолання цифрової нерівності на рівні громад.

Ключові слова: електронні комунікації, універсальна послуга, вебдоступність, «Дія», національний роумінг, цифрова грамотність, е-урядування.

Valentyn Kolietchkin. ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND SERVICE ACCESSIBILITY IN COMMUNITIES: PUBLIC POLICY TO OVERCOME THE DIGITAL DIVIDE

The paper conceptualizes and operationalizes a policy mix to narrow the digital divide across Ukrainian communities during wartime and recovery. The objective is to design a coherent architecture aligning network access, institutional e-service accessibility, and community-scale digital skills with EU acquis. Methodology: an interdisciplinary approach combining policy and legal analysis (Law of Ukraine «On Electronic Communications», «On Administrative Services», «On e-Identification and Trust Services»), secondary regulations on universal service, NCEC/MinDigital reports, the European Electronic Communications Code and the forthcoming EU Gigabit Infrastructure Act; sector statistics and reports; case studies of national roaming, rural broadband subsidy, the «Diia» platform, and the implementation of accessibility standards. Scientific novelty: a hybrid «access–service–skills» model for municipalities; evidence on the pivotal role of universal fixed broadband (≥ 30 Mbps) as a foundation for barrier-free e-government; and a measurable indicator set for local e-accessibility. Conclusions: policy should integrate (1) network access (universal service, streamlined gigabit-ready deployment, resilient back-ups); (2) institutional accessibility per DSTU ISO/IEC 40500 and DSTU EN 301 549 with multichannel service and offline duplication for vulnerable groups; (3) digital skills and trust programmes; (4) gradual integration into the EU «roam-like-at-home» area. Findings support the effectiveness of coupling market incentives, accessibility standards, and capability investments to overcome the digital divide at community level.

Key words: electronic communications, universal service, web accessibility, «Diia», national roaming, digital literacy, e-government.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими завданнями. Цифрова нерівність в Україні проявляється у відмінностях підключення домогосподарств і спроможності користувачів отримувати користь від е-послуг. Війна висунула на перший план надійність зв'язку “будь-де і завжди” (національний роумінг, резервування каналів), а відбудова вима-

гає прискореного підключення соціальних об'єктів та стандартизації доступності сервісів [1; 3; 6; 9]. На рівні ЄС цілі “Цифрового десятиліття” націлюють на гігабітне підключення домівок і повне покриття 5G, що задає орієнтири для гармонізації українського регулювання [5; 7]. Вирішення проблеми потребує політики, яка одночасно усуває бар'єри

розгортання мереж, забезпечує інституційну доступність е-послуг і підсилює цифрові компетентності громадян [2; 12; 13; 16].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Базовий Закон України «Про електронні комунікації» закріплює принципи конкуренції, доступності й захисту споживачів у відповідності до Європейського кодексу електронних комунікацій [1; 6]. Підзаконні акти визначили показник універсальної послуги для фіксованого ШСД – не менше 30 Мбіт/с на кінцевій точці [2], а субвенції та зміни до них забезпечили прозоре співфінансування підключень у сільській місцевості [3; 4]. Європейський Акт про гігабітову інфраструктуру цифровізує дозвільні процедури та стимулює спільне використання інфраструктури [5], тоді як «Цифрове десятиліття» формує цільові орієнтири для держав-кандидатів [7]. Для стійкості зв'язку в умовах блекаутів важливими стали національний роумінг та постачання супутникових терміналів критичним ланкам [9; 24]. Стан доступу і попиту відслідковується за агрегованими індикаторами (частка користувачів Інтернету >80% у 2025 році) [11], а геоогляди НКЕК/Мінцифри дають підґрунтя для адресної політики підключень [19; 20]. Інституційна доступність е-послуг зростає завдяки впровадженню ДСТУ ISO/IEC 40500 і ДСТУ EN 301 549; низка моніторингові фіксує покращення четвертий рік поспіль [12; 13; 25; 26; 14; 15]. Правову силу електронних транзакцій забезпечують закони «Про адміністративні послуги» та «Про електронну ідентифікацію та довірчі послуги» [16; 17]. Міжнародна взаємодія – оновлені домовленості BEREC–НКЕК і рух до інтеграції в зону роумінгу ЄС – підвищують передбачуваність витрат користувачів [18; 8]. Платформа «Дія» стала центральним вузлом доступу до послуг і практикою цифрової держави [21; 23; 22].

Мета статті. Мета – запропонувати узгоджену архітектуру політики подолання цифрової нерівності на рівні громад за моделлю «доступ – послуга – компетентність», представити індикатори моніторингу виконання та інструменти впровадження, узгоджені з правом ЄС і національним законодавством.

Матеріали і методи дослідження. Застосовано нормативно-правовий і порівняльний аналіз (акти України, ЄС), вторинний аналіз офіційної статистики й звітів регулятора (НКЕК, Мінцифра), кейс-стаді (національний роумінг; субвенції; «Дія»; стандарти доступності), а також елементи політичного дизайну для розробки індикаторів і дорожніх карт [1–9; 11–21; 24–29]. *Етичні аспекти:* використано лише агреговані публічні дані без персональ-

ної інформації; оцінки здійснено прозоро з посиланнями на джерела.

Виклад основного матеріалу та обговорення результатів. 1. *Мережева доступність і стійкість.* Інститут універсальної послуги з мінімальною швидкістю ≥ 30 Мбіт/с встановлює базовий рівень підключення для домогосподарств і соціальної інфраструктури [2], а субвенційні механізми дозволяють підключати «білі плями» через співфінансування та прозорі критерії [3; 4]. Європейський вектор (Акт про гігабітову інфраструктуру) вимагає скорочення строків дозволів, цифровізації процедур і спільного використання опор/каналів/колодязів [5; 6]. На стійкість вплинули рішення щодо національного роумінгу та розгортання резервних супутникових каналів для ЦНАП/АМС і критичних служб [9; 24; 10].

2. *Інституційна доступність е-послуг.* Доступність за замовчуванням передбачає відповідність ДСТУ ISO/IEC 40500 та ДСТУ EN 301 549, багатоканальні сервіси (веб, мобільний застосунок, телефон, офлайн-ЦНАП, точки доступу в бібліотеках/школах) і дублювання процедур офлайн для вразливих груп [12; 13; 16; 26]. Моніторинги UNDP/ReliefWeb/OGP демонструють поступове зростання частки доступних порталів і корисність публічних аудитів доступності [12; 14; 15; 25].

3. *Цифрові компетентності та довіра.* Масові курси для людей старшого віку, ВПО, осіб з інвалідністю, інтегровані в місцеві програми зайнятості й соціальної підтримки (зокрема через «Дія.Освіта»), підвищують користь від е-послуг [22; 23]. Комунікації щодо безпеки даних, стандартів кібергігієни й резервування інформації в органах місцевого самоврядування підсилюють довіру до каналів е-взаємодії [17; 19; 20].

4. *Індикатори для муніципального моніторингу.* Пропонується щоквартально відстежувати: (а) частку домогосподарств із фіксованим доступом ≥ 30 Мбіт/с; (б) частку соціальних об'єктів, підключених за субвенцією/договорами співфінансування; (в) середній час підключення нового абонента; (г) частку муніципальних сайтів/сервісів, що відповідають ДСТУ EN 301 549 (рівень АА); (д) охоплення програмами цифрової грамотності; (е) середній час відновлення зв'язку після аварій; (є) частку мешканців, які користуються ключовими е-послугами через «Дію»; (ж) рівень задоволеності користувачів із груп доступності [2; 3; 5; 7; 12; 13; 20].

5. *Інструменти впровадження на місцевому рівні.* Плани підключення з переліком адрес і соціальних об'єктів та відкритими запитам до провайдерів; мікрогранти на

Таблиця 1

Модель «доступ – послуга – компетентність»: індикатори та джерела перевірки

Компонент	Цільовий показник	Порогове значення	Джерело перевірки	Посилання
Доступ	Частка домогосподарств із фіксованим ШСД ≥ 30 Мбіт/с	$\geq 85\%$ у громаді	Звіти НКЕК/гео-огляди, дані провайдерів	[2; 19; 20]
Доступ	Частка соціоб'єктів, підключених за субвенцією/співфінансуванням	100% пріоритетних	Реєстри проєктів, акти виконаних робіт	[3; 4]
Послуга	Частка сайтів/застосунків, сумісних із ДСТУ EN 301 549 (AA)	$\geq 90\%$	Акти аудиту доступності, звіти UNDP	[12; 13; 26]
Послуга	Багатоканальність сервісів (веб/мобільний/телефон/офлайн)	Так/ні (повнота)	Регламенти ОМС, «Дія»	[16; 21; 23]
Компетентність	Охоплення програмами цифрової грамотності	$\geq 20\%$ цільових груп/рік	Реєстри навчань, звіти Мінцифри	[22; 23]
Стійкість	Середній час відновлення (MTTR) після аварій	≤ 24 год	Журнали інцидентів, договори з КРІ	[9; 20]
Довіра	Рівень задоволеності груп доступності	$\geq 80\%$ позитивних	Опитування ОМС, фокус-групи	[12; 15]

«останні метри» для ОСББ/домогосподарств; обов'язкові аудити доступності нових сервісів із публічними звітами; резервні канали (роумінг, супутникові термінали, кешовані офлайн-версії критичних сервісів); партнерства з операторами із КРІ якості (затримка, доступність, MTTR) і соціальними тарифами [3; 4; 9; 24; 13; 25].

6. *Гармонізація з ЄС та міжнародна координація.* Інвентаризація інфраструктури, запровадження «єдиного вікна» дозволів і спрощення процедур відповідно до Акта про гігабітову інфраструктуру; оновлені договори з операторами з урахуванням стандартів BEREC; дорожня карта інтеграції до простору роумінгу ЄС [5; 18; 8].

Сукупність індикаторів дозволяє керувати політикою на основі даних, коригувати пріоритети підтримки та робити публічною відповідальність органів місцевого самоврядування й операторів. З огляду на обмеження ресурсів у воєнний період, доцільно застосовувати поетапність: спершу – критична інфраструктура та соціальні об'єкти; далі – малорентабельні вулиці за моделлю співфінансування; паралельно – обов'язкові аудити доступності

та програми цифрових навичок [3; 4; 12; 22]. Рекомендується закріпити на рівні колективних/міжмуніципальних договорів норми про пріоритет доступності та прозорість КРІ.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Запропонована гібридна модель «доступ–послуга–компетентність» поєднує ринкові стимули розгортання (універсальна послуга, співфінансування, гігабітна інфраструктура), інституційну доступність е-послуг (ДСТУ ISO/IEC 40500; ДСТУ EN 301 549; багатоканальність; офлайн-дублювання) та розвиток цифрових навичок і довіри. Її імплементація, підкріплена індикаторами й партнерствами з операторами, підвищує стійкість громад, розширює рівність можливостей і забезпечує своєчасний доступ до соціальних виплат, освіти, медицини та правосуддя [1–9; 11–26]. Перспективи – деталізація локальних регламентів доступності, стандартизація КРІ у договорах із провайдерами, масштабування навчальних програм і підготовка до інтеграції в простір роумінгу ЄС [5; 7; 8; 18]. Доцільним є створення муніципальних «індексів е-доступності» для рейтингування прогресу та планування підтримки.

Література:

1. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1089-20>
2. Наказ Адміністрації Держспецзв'язку від 23.06.2023 № 549 «Про визначення показника для визначення універсальної електронної комунікаційної послуги...». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1150-23>
3. Постанова КМУ від 28.04.2021 № 453 «Питання надання субвенції... у сільській місцевості». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/453-2021-%D0%BF>
4. Постанова КМУ від 15.12.2021 № 1338 (зміни до Постанови № 453). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1338-2021-%D0%BF>

5. European Commission. EU Gigabit Infrastructure Act: overview and application from Nov 2025. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/gigabit-infrastructure-act>
6. European Electronic Communications Code (консолідований текст 18.10.2024). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A02018L1972-20241018>
7. Europe's Digital Decade: digital targets for 2030. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en
8. European Commission. Proposal to integrate Ukraine into the EU roaming area (09.07.2025). URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-welcomes-roaming-extension-affordable-calls-and-ukraine-till-end-2025>
9. КМУ/Мінцифра: запуск національного роумінгу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mincifri-zapustilo-nacionalnij-rouming>
10. Freedom House. Freedom on the Net 2022: Ukraine (національний роумінг). URL: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/freedom-net/2022>
11. DataReportal. Digital 2025: Ukraine. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2025-ukraine>
12. UNDP Ukraine. Accessibility of Ukrainian government websites increases (06.03.2025). URL: <https://www.undp.org/ukraine/press-releases/accessibility-ukrainian-government-websites-increases-fourth-year-row>
13. UNDP. Web Accessibility of Government Authorities' Websites (2023). URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-08/undp-ua-monitoring_100_websites_2023_eng.pdf
14. ReliefWeb/UNDP. One in five Ukrainian state websites now sufficiently accessible (29.02.2024). URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/one-five-ukrainian-state-websites-now-sufficiently-accessible-people-disabilities-enuk>
15. Open Government Partnership. Digital accessibility for persons with disabilities (UA0096). URL: <https://www.opengovpartnership.org/members/ukraine/commitments/UA0096/>
16. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5203-17>
17. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2155-19>
18. BEREC. Revised Working Arrangements with NCEC (26.03.2024). URL: <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/berec-signs-revised-working-arrangements-with-ukrainian-national-regulatory-authority>
19. Мінцифра: публічне обговорення проекту Стратегії розвитку електронних комунікацій (геоогляди НКЕК). URL: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/6/a6/042ecedaf0f118407339934374a9aa6b.pdf>
20. Звіт про діяльність НКЕК за 2023 рік (витяги). URL: <https://skilky-skilky.info/wp-content/uploads/2024/04/Zvit-pro-diialnist-NKEK-za-2023-rik.pdf>
21. Apolitical. "Diia: From the Mobile App to the Digital State" (18.09.2025). URL: <https://apolitical.co/solution-articles/en/diia-from-the-mobile-app-to-the-digital-state-663>
22. КМУ/Мінцифра: 6 млн українців долучено до розвитку цифрових навичок (03.01.2024). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/6-milioniv-ukraintsi-zalucheno-do-rozvytku-tsifrovyykh-navychok-mintsy-fry-dosiahlo-tsili>
23. Портал "Дія.Освіта". URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
24. Мінцифра: Україна отримала 5 000 удосконалених терміналів Starlink від Польщі (03.04.2025). URL: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/ukraine-otrimala-5-000-udoskonalenikh-terminaliv-starlink-vid-polshchi>
25. UNDP blog: Promoting web accessibility (DSTU ISO/IEC 40500:2015). URL: <https://www.undp.org/ukraine/blog/promoting-web-accessibility-working-make-government-websites-ukraine-accessible-everyone>
26. W3C Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) – огляд. URL: <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
27. Розпорядження КМУ № 366-р від 14.04.2021 "Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/366-2021-%D1%80>
28. Розпорядження КМУ № 372-р від 25.04.2023 (План заходів на 2023–2024 рр.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/372-2023-%D1%80>
29. НКЕК: визначення територій забезпечення доступу до універсальної послуги (офіційне повідомлення). URL: <https://www.facebook.com/NCEC.gov.ua/posts/1124219146411753/>

Дата надходження статті: 29.09.2025

Дата прийняття статті: 20.10.2025

Опубліковано: 04.12.2025